

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/95/2020
Identifikačné číslo spisu: 5114208482
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5114208482.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: IRIDIS s.r.o., so sídlom Sladovnícka 2557/13, 917 01 Trnava, IČO: 47 895 942, právne zastúpeného: In Medias Res, s.r.o., so sídlom Sladovnícka 13, 917 01 Trnava, IČO: 36 863 351, proti žalovaným: 1/ I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k.s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 865 265, správca konkurznej podstaty úpadcu: SSIM-OC, a.s., so sídlom Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, IČO: 36 437 921, 2/ P. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XXX, XXX XX N. G., 3/ E. U., rod. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XXX, XXX XX N. G., žalovaní v 2. a v 3. rade právne zastúpení MAJCHRÁK & MAJCHRÁK, advokáti, s.r.o., so sídlom č. 850 Stará Bystrica 023 05, IČO: 36 416 525, o určenie neplatnosti právneho úkonu, alternatívne o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 11Cbi/5/2014, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoKR/10/2019-212 zo dňa 30. apríla 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaní v 1. až 3. rade m a j ú n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 11Cbi/5/2014-98 zo dňa 27. 06. 2017 žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, súčasne rozhodol, že žalovaní v 1. až 3. rade majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 11Cbi/5/2014-51 zo dňa 10. 03. 2016, právoplatným dňa 01. 04. 2016, na základe návrhu žalobcu podľa § 92 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu tak, že z konania vystúpila spoločnosť DLM - INTER PRODUCT, spol. s r.o., so sídlom F. Urbánka 3, 917 01 Trnava, IČO: 31 413 757 (pôvodný žalobca) a do konania na jeho miesto vstúpila

obchodná spoločnosť IRIDIS s.r.o., so sídlom Sladovnícka 2557/13, 917 01 Trnava, IČO: 47 895 942. Pri rozhodnutí o pripustení zmeny na strane žalobcu súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosti vyplývajúce z verejne dostupného Obchodného vestníka, v zmysle ktorého konkurzný súd povolil obchodnej spoločnosti IRIDIS s.r.o., vstup do konkurzného konania na strane žalobcu podľa § 25 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“).

3. Súd prvej inštancie rozsudok právne odôvodnil poukazom na právnu úpravu článku 8, článku 15 ods. 1, 2, článku 11 ods. 1, § 191 ods. 1, 2, § 186 ods. 1, ods. 2 veta prvá, § 151 ods. 1, 2, § 470 ods. 1, 2, § 137 písm. a/ až d/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), § 39, § 498 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 80c O. s. p., § 57 ods. 1, 2, 3, 4, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 59 ods. 1, 2, 3, 4 ZoKR a § 5 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 zákona č. 182/1993 Z. z., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

4. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že medzi stranami sporu neboli sporné skutkové okolnosti, a to: „Uzatvorenie Zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru medzi úpadcom ako predávajúcim a žalovanými v 2. a 3. rade ako kupujúcimi dňa 15. 08. 2012 s predmetom prevodu, a to:

a) bytu č. XX na X. poschodí, vchod XXA domu č. s. XXXX, na ul. I. v Ž., ktorý je postavený na parc. U.-H. č. XXXX/XX v kat. ú.: Ž., obec Ž., okres Ž. a ktorý je zapísaný na LV č. XXXX vedenom Katastrálnym úradom v Ž., Správa katastra Ž.,

b) k bytu prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, príslušenstve domu a pozemku parc. U.-H. č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoria o výmere 5 678 m² vo výške 5545/2669714,

c) iného nebytového priestoru č. XXX na X. poschodí, vchod X polyfunkčného domu č. s. XXXX na ul. I. v Ž., ktorý je postavený na parc. U.-H.

č. XXXX/XX v kat. ú.: Ž., obec Ž., okres Ž. a ktorý je zapísaný na LV č. XXXX vedenom Katastrálnym úradom v Ž., Správa katastra Ž.,

d) k nebytovému priestoru prislúchajúceho spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, príslušenstve domu a pozemku parc. U.-H. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 5 678 m² vo výške 1300/2669714 (ďalej len „kúpna zmluva“).

5. Ďalšími okolnosťami, ktoré medzi stranami sporu neboli sporné, boli žalobcom vymedzený relevantný obsah označeného právneho úkonu, ako vyplýva z písomného vyhotovenia žaloby, skutočnosť zaplatenia preddavkov č. 1 a 2, ako vyplýva z písomného vyhotovenia žaloby, kde je vymedzená konkrétna výška a časový moment úhrady týchto preddavkov, skutočnosť, že s prevodom predmetu prevodu podľa kúpnej zmluvy vyjadril súhlas správca podľa § 163 ZKR s tým, že kúpna cena je v tejto kúpnej zmluve dohodnutá v súlade so záväznou časťou reštrukturalizačného plánu, skutočnosť, že žalovaní v 2. a v 3. rade na základe kúpnej zmluvy nadobudli vlastnícke právo k predmetu prevodu, ako aj obsah reštrukturalizačného plánu úpadcu vypracovaného v konaní Okresného súdu Žilina sp. zn. 1R/7/2010. Z uvedených, medzi stranami nesporných skutkových okolností, u ktorých nebol dôvod pochybovať o ich pravdivosti, okresný súd podľa § 186 ods. 2 veta prvá C. s. p., vychádzal.

6. Z verejne dostupného Obchodného vestníka OV č. 2011/119 s dátumom uverejnenia 21. 06. 2012 vyplýva skutočnosť uverejnenia uznesenia Okresného súdu Žilina

o potvrdení reštrukturalizačného plánu o ukončení reštrukturalizácie úpadcu. Z ďalšieho verejne dostupného Obchodného vestníka OV č. 48/2013 s dňom uverejnenia 08. 03. 2013 vyplýva skutočnosť účinkov vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu dňom 09. 03. 2013.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca určovacou žalobou uplatnil určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, okresný súd s prihliadnutím na procesnú úpravu súdneho konania platnú a účinnú k momentu meritórneho rozhodnutia v § 470 ods. 1, 2 a § 137 písm. a/ až d/

C. s. p., primárne hodnotil otázku, či je žaloba o určenie neplatnosti označeného právneho úkonu procesne prípustná. Uviedol, že Civilný sporový poriadok zásadne nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti (pričom žalobca sa domáha práve určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu

právo je alebo nie je), s výnimkou žalôb o určenie právnej skutočnosti za podmienky, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu. V prejednávanej veci došlo v priebehu konania k zmene procesnej úpravy oproti Občianskemu súdnemu poriadku, v nadväznosti na ktorú okolnosť súd zdôraznil princíp okamžitej aplikability novej procesnej úpravy vyplývajúcej z C. s. p. Uvedená okolnosť predstavuje primárny dôvod zamietnutia žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy. Vo väzbe na tento primárny a zásadný dôvod zamietnutia žaloby súd zdôraznil, že ani ustanovenie § 39 OZ, o ktoré žalobca svojimi skutkovými tvrdeniami opieral uplatnenie neplatnosti predmetného právneho úkonu, nie je právnou úpravou/právnym predpisom, z ktorého by vyplývala prípustnosť žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu v zmysle § 137 písm. d/ C. s. p. Okresný súd podporne dodal, že za pôvodnej procesnej úpravy vyplývajúcej z O. s. p. nebolo vylúčené, aby sa neplatnosti právneho úkonu (zmluvy) domáhal i subjekt, ktorý nebol zmluvnou stranou tejto zmluvy, avšak pre úspech v konaní musel tvrdiť a preukázať svoj naliehavý právny záujem na navrhovanom určení. Pasívna vecná legitimácia žalovaných v 1., 2. a 3. rade je daná okruhom zmluvných strán právneho úkonu v predmetnej veci. Pokiaľ žalobca tvrdil, že ako veriteľ úpadcu má byť uspokojený z výťažku zo speňaženia všeobecnej podstaty majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu, vychádzal by okresný súd za stavu pôvodnej procesnej úpravy zo záveru o preukázaní naliehavého právneho záujmu žalobcu na navrhovanom určení, za predpokladu, že predmet prevodu je v súpise majetku úpadcu správcom zapísaný, čo je predpokladom realizácie postupu správcu - speňažovania majetku podstaty. Žalobcom vymedzené skutkové tvrdenia by okresný súd za stavu zápisu predmetu prevodu v súpise majetku úpadcu vyhodnotil ako dostatočné vo vzťahu k tvrdeniu a preukázaniu naliehavého právneho záujmu žalobcu na navrhovanom určení neplatnosti kúpnej zmluvy, nakoľko určenie neplatnosti tohto právneho úkonu by malo (mohlo mať) dopad na právne postavenie žalobcu ako konkurzného veriteľa a na mieru jeho uspokojenia v konkurznom konaní.

8. Okresný súd dodal, že v konaní žalobca nepreukázal a súd prvej inštancie ani inak nezistil existenciu vecného základu pre záver o neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy podľa § 39 OZ, teda pre žalobcom tvrdený rozpor so zákonom ani z hľadiska obsahu, ani z hľadiska účelu tohto právneho úkonu a ani z hľadiska obchádzania zákona. Pokiaľ - ako to vyplývalo z nesporných tvrdení strán sporu, žalovaní v 2. a 3. rade zaplatili preddavky kúpnej ceny tak, ako sú vymedzené v žalobe a tieto zaplatili nesporne pred samotným uzatvorením kúpnej zmluvy, realizovali tieto platby ako zálohy podľa § 498 OZ, teda realizovali čiastočné plnenie záväzku zo zmluvy, ktorá bude uzatvorená. Išlo o plnenie budúceho záväzku, a teda vyplatením preddavkov nedošlo k vzniku dlhu úpadcu. Nemožno hovoriť o samotnom započítaní už zaplatených preddavkov na záväzok z titulu kúpnej ceny podľa kúpnej zmluvy, nakoľko nešlo o vzájomne započítateľné pohľadávky. V danom prípade išlo o dojednaný spôsob úhrady kúpnej ceny, ktorý nebol v rozpore so schváleným reštrukturalizačným plánom, ktorý takýto spôsob zaplataenia kúpnej ceny výslovne nezakazoval, nevylučoval a v zásade ani samotný spôsob úhrady kúpnej ceny vo svojom obsahu neupravoval.

9. Súd prvej inštancie nemal za sporné, že s prevodom predmetu prevodu podľa kúpnej zmluvy správca súhlasil (článok 20.5.1 plánu) a súhlasil aj s tým, že kúpna cena za predmet prevodu je v súlade s ustanoveniami záväznej časti reštrukturalizačného plánu úpadcu. Za takýchto okolností súd nevzhliadol žiaden vecný hmotnoprávny základ pre záver o neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy podľa § 39 OZ. Zdôraznil nespornú dobromyseľnosť žalovaných v 2. a v 3. rade pri nadobúdaní vlastníckeho práva k predmetu prevodu kúpnu zmluvou, ktorá dobromyseľnosť pri zohľadnení skutkových okolností tejto veci zakladá priestor pre jej ochranu prostredníctvom úpravy podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takéto nadobudnutie vlastníckeho práva v súlade s platným právnym poriadkom požíva ochranu podľa citovanej ústavnoprávnej úpravy (nález ÚS SR sp. zn. PL. 33/95 z 20. 12. 1995, s. 141). V nadväznosti na uvedené rozhodol okresný súd o zamietnutí žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy.

10. Súd prvej inštancie konštatoval nedôvodnosť žaloby aj vo vzťahu k uplatnenej odporovateľnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy. S poukazom na úpravu podľa § 62 ods. 5 ZoKR súd ustálil, že pri zohľadnení postavenia žalobcu, ako aj jeho právneho predchodcu ako konkurzných veriteľov, je žalobca aktívne vecne legitimovaný na uplatnenie odporovacieho práva. Žalobca podal žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu pri zohľadnení účinkov vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu dňom 09. 03. 2013 a pri podaní žaloby v tejto veci dňa 10. 03. 2014 s poukazom na úpravu v § 57 ods. 2 ZoKR,

včas. Voči žalovanému v I. rade je žaloba podaná ako voči subjektu, u ktorého absentuje pasívna vecná legitímácia, ktorá je pre takúto žalobu vymedzená úpravou podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 C. s. p. Ohľadne žalovaných v 2. a v 3. rade súd konštatoval ich pasívnu vecnú legitímáciu vo vzťahu k uplatneniu neúčinnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy podľa § 62 ods. 1 ZoKR. Po vyhodnotení otázky aktívnej a pasívnej vecnej legitímácie vo vzťahu k odporovaniu právneho úkonu kúpnej zmluvy sa prvoinštančný súd zaoberal hodnotením splnenia, resp. nesplnenia podmienky ukrátenia podľa § 57 ods. 4 ZoKR, ktorej splnenie ako základnej hmotnoprávnej podmienky je predpokladom úspešnosti žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu podľa § 57 a nasl. ZoKR. Túto podmienku súd skúma primárne, a to vo vzťahu ku každej osobitnej skutkovej podstate odporovateľnosti, a teda aj vo vzťahu k odporovateľnosti podľa § 59 ZoKR uplatnenej žalobcom v tomto konaní. K hodnoteniu naplnenia podmienok vyplývajúcich z jednotlivých osobitných skutkových podstát súd pristupuje až v prípade, keď je jednoznačne a spoľahlivo preukázané splnenie podmienky ukrátenia podľa § 57 ods. 4 ZoKR.

11. Žalobca priamo v žalobe poukazoval na konečný zoznam pohľadávok ako na dôkaz, z ktorého je v zmysle jeho tvrdenia zrejmé, že právnym úkonom úpadcu bolo ukrátené uspokojenie pohľadávok veriteľov prihlásených do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu, ako aj pohľadávok prihlásených do reštrukturalizácie. Takýto dôkazný návrh však v rámci uplatnenia prostriedkov procesného útoku zo strany žalobcu - skutkových tvrdení, žalobca v konaní žiadnym spôsobom nekonkretizoval a neoznačil žiadnu konkrétnu pohľadávku konkrétneho konkurzného veriteľa existujúcu v čase, kedy nastali účinky odporovaného právneho úkonu kúpnej zmluvy. Rovnako žalobca nesplnil dôkaznú povinnosť vo vzťahu k tvrdeniu o ukrátení podľa § 57 ods. 4 ZoKR v smere preukázania konkrétnych majetkových pomerov úpadcu v čase, kedy nastali účinky odporovaného právneho úkonu, v nadväznosti na to ani povinnosť preukázania ekonomického dopadu právneho úkonu na majetkovú sféru úpadcu a vo väzbe na to uspokojenie pohľadávky/pohľadávok konkurzného veriteľa/veriteľov, ktorá/ktoré existovali v čase, kedy nastali účinky odporovaného právneho úkonu. Na uvedené konštatovanie okresného súdu o nepreukázaní podmienky ukrátenia podľa § 57 ods. 4 ZoKR je bez vplyvu prípadné, v znaleckom posudku označenom žalobcom (znalecký posudok č. 3/2011 z 27. 10. 2011 vypracovaný Mgr. Ing. Gabrielou Štrbáňovou, súdnou znalkyňou z odboru Ekonomie a manažment) skonštatované vykázanie znakov odporovateľnosti vo vzťahu k právnym úkonom úpadcu. Pokiaľ žalobca znalecký posudok označil, bolo jeho dôkaznou povinnosťou svoju argumentáciu primárne konkretizovať a následne preukázať. V zmysle uvedených záverov súd nemohol hodnotiť zaplatenie preddavkov kúpnej ceny ako započítanie, ale ako naplnenie dojednaného spôsobu zaplatenia kúpnej ceny prostredníctvom zohľadnenia už zaplatených záloh vo forme preddavkov.

12. Sumarizujúc vyššie uvedené, na základe primárneho skonštatovania nepreukázania splnenia podmienky ukrátenia podľa § 57 ods. 4 ZoKR vo vzťahu k právnemu úkonu kúpnej zmluvy, rozhodol súd prvej inštancie o zamietnutí žaloby i v časti, v ktorej žalobca navrhol určiť neúčinnosť tohto právneho úkonu. Vo vzťahu k podmienke odporovateľnosti podľa § 57 ods. 4 ZoKR vychádzal súd zo záverov vyplývajúcich

z uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 13CoKR/2/2011-134 z 11. 05. 2011, z uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 25CoKR/5/2013 z 15. 05. 2013, z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41CoKR 60/2011 z 31. 07. 2012 a z uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31CoKR/3/2012 zo 14. 03. 2013. Závery vyplývajúce z odôvodnení označených rozhodnutí, súd prvej inštancie uviedol ako vysporiadanie sa s podstatnými skutočnosťami majúcimi vplyv na meritórne rozhodnutie, z dôvodu ktorého nevzhliadol priestor pre uvádzanie osobitných dôvodov k ďalším súvisiacim otázkam vyplývajúcim z tvrdení strán, napríklad vo vzťahu k časti argumentácie žalovaných v 2. a 3. rade, podľa ktorej kúpnu zmluvu uzatvorili ako spotrebitelia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 C. s. p.

13. Na odvolanie žalobcu proti prvoinštančnému rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C. s. p., Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 14CoKR/10/2019-212 zo dňa 30. 04. 2020, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p., potvrdil.

14. Stotožňujúc sa s odôvodnením napadnutého prvoinštančného rozhodnutia, odvolací súd, aplikujúc ust. § 387 ods. 2 C. s. p., na doplnenie správnosti jeho záverov, vyjadril sa k podstatným odvolacím dôvodom žalobcu, ktorými boli námietka nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj tvrdenie, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to v súvislosti s možnosťou úhrady kúpnej ceny formou preddavku. Žalobca v odvolacom konaní zotrval na tom, že bol porušený princíp právnej istoty, pokiaľ okresný súd žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu posudzoval podľa nového procesnoprávneho predpisu, a to Civilného sporového poriadku, a nie podľa Občianskeho súdneho poriadku, s prihliadnutím na to, žaloba bola doručená súdu prvej inštancie dňa 10. 03. 2014, t. j. za účinnosti pôvodného procesnoprávneho predpisu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok. Žalobca tiež zotrval na tvrdení, že v konaní boli splnené podmienky odporovateľnosti právneho úkonu.

15. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že napádaná kúpna zmluva nie je neplatným právnym úkonom (body 25. a 26. odvolaním napadnutého rozsudku), súčasne, že pre vyhovenie žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu zmluvy neboli splnené zákonné podmienky (bod 27. prvoinštančného rozsudku).

Vo vzťahu k žalobcom požadovanému určaniu neplatnosti právneho úkonu, podstatným v konaní pred súdom prvej inštancie ako i v odvolacom konaní, bolo zodpovedanie otázky, či zohľadnenie vopred zaplateného preddavku na kúpnu cenu za predmet kúpy je v súlade s reštrukturalizačným plánom potvrdeným súdom. Súd prvej inštancie v bode 26. rozsudku uviedol, že s prevodom nehnuteľnosti správca podľa bodu 20.5.1 reštrukturalizačného plánu súhlasil s tým, že kúpna cena bola v súlade s ustanoveniami reštrukturalizačného plánu. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalobcu uviedol, že za situácie, keď reštrukturalizačný plán v jeho celom obsahovom znení neriešil otázku možnosti započítania vopred zaplatených preddavkov (záloh) na kúpnu cenu, resp. tento postup výslovne nezakazoval, súhlas správcu udelený k uzavretiu právneho úkonu, svedčil dobromyseľnosti žalovaných v 2. a v 3. rade. Konštatoval, že tento právny stav nie je okolnosťou, z ktorej by mal byť vyvodzovaný dôsledok neplatnosti, a to rozpor so zákonom podľa § 39 OZ, naopak, práve opačným postupom by mohlo dôjsť k porušeniu ústavného práva strany sporu (žalovaných v 2. a v 3. rade), vlastníť majetok podľa článku 20 odsek 1 Ústavy SR a článku 1 dodatkového protokolu.

16. V súvislosti s preddavkovými platbami poskytnutými žalovaným v 2. a žalovaným v 3. rade, odvolací súd poukázal na inštitút zálohy zakotvený v § 498 OZ, rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/1814/2011, sp. zn. 28Cdo/535/2015 a sp. zn. 33Odo/459/2001, ďalej na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) sp. zn. 4Cdo/256/2010 z 28. septembra 2011 a konštatoval, že pokiaľ z obsahu právneho úkonu - zmluvy bolo zrejmé, že poskytnutá záloha má súvislosť s povinnosťou, ktorá je priamo upravená v účastníkmi podpísanej zmluve, bola záloha, t. j. preddavok, dôvodnou platbou, vychádzajúcou z dojednaní strán sporu a nenadobudla povahu pohľadávky, na ktorú by sa viazala povinnosť jej uplatnenia v reštrukturalizačnom konaní. Odvolací súd konštatoval, že spôsob platenia preddavkov na stanovenú kúpnu cenu nebol v rozpore so záväznou časťou reštrukturalizačného plánu úpadcu, keďže v konaní pred okresným súdom bolo nesporné, že s prevodom predmetu prevodu podľa kúpnej zmluvy správca súhlasil a súhlasil aj s tým, že kúpna cena za predmet prevodu je v súlade s ustanoveniami záväznej časti reštrukturalizačného plánu úpadcu. Nebolo preto možné konštatovať rozpor so zákonom podľa § 39 OZ, ak sa prihliadlo na už uhradené preddavky, ktoré mali viesť podľa dohodnutých platobných podmienok k splneniu, resp. zaplateniu dohodnutej kúpnej ceny v zmluve. Pri spôsobe platenia kúpnej ceny v rámci dojednaných preddavkov išlo o dohodnutý spôsob úhrady kúpnej ceny, to znamená, že nešlo o dohodnutý spôsob započítania v právnom slova zmysle, ktoré započítanie upravuje § 580 OZ.

17. Odvolací súd v ďalšej časti svojho rozsudku za vecne správny vyhodnotil záver prvoinštančného súdu v bode 27. jeho rozhodnutia, v ktorom uviedol, že žalovaný v I. rade v postavení správcu úpadcu nebol nositeľom pasívnej vecnej legitímácie pri uplatnenom odporovacom práve. Pasívnu vecnú legitímáciu mali len žalovaní v 2. a v 3. rade, keďže právo odporovať právnemu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto s dlžníkom odporovateľný právny úkon

dohodol (§ 62 ZoKR).

18. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu o tom, že nebola splnená základná podmienka odporovateľnosti, a to existencia ukracujúceho právneho úkonu.

Uviedol, že pokiaľ žalobca odporoval právemu úkonu kúpnej zmluvy ako ním tvrdenému ukracujúcemu právemu úkonu, bol nositeľom dôkaznej povinnosti v rovine, že sa jedná o ukracujúci právny úkon. Žalobca nepreukázal majetkové pomery úpadcu v čase účinnosti odporovaného právneho úkonu, kvalifikovaný ekonomický dopad odporovaného právneho úkonu na majetok úpadcu, vo väzbe na to nedošlo ani k preukázaniu pohľadávok veriteľa, ktoré sa úplne, resp. sčasti nemohli uspokojiť, resp. že došlo k ukráteniu ich uspokojenia práve z titulu napádaného právneho úkonu kúpnej zmluvy. Odvolací súd zdôraznil, že žalovaní v 2. a v 3. rade nedisponovali pohľadávkou, ktorú by bolo možné prihlásiť v rámci reštrukturalizačného konania, ani sa nestali veriteľmi pohľadávky, ktorú by si mohli započítať, započítaním ktorej by došlo k ich zvýhodneniu oproti iným veriteľom.

19. Odvolací súd záverom, poukázaním na uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2011 z 25. 04. 2012, konštatoval koherentnosť napadnutého rozsudku okresného súdu so zákonnou úpravou i v rovine odôvodnenia, keďže súd prvej inštancie poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky v sporovej právnej veci. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p., a to podľa zásady úspechu vo veci. V odvolacom konaní boli proti žalobcovi plne úspešní traja žalovaní (každý samostatne). Podľa § 262 ods. 1 C. s. p., bolo potrebné rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania na strane žalovaných aj bez návrhu.

20. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 27. 05. 2020.

21. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 265 - 272), prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C. s. p. Dôvodnosť odôvodnil ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p. tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Citovaním viacerých ustanovení ZoKR, Obchodného i Občianskeho zákonníka, konajúcim súdom - tak súdu prvej inštancie, ako i súdu odvolaciemu vytkol, že nezodpovedali zásadné právne otázky v konaní a nesprávne právne posúdili príslušné ustanovenia citovaných právnych predpisov. Odvolaciemu súdu konkrétne vytkol, že nesprávne právne posúdil ustanovenia týkajúce sa záväznej časti reštrukturalizačného plánu, kedy zo samotného znenia zákonných ustanovení ako aj z konštantnej (bližšie nešpecifikovanej - pozn. dovolacieho súdu) judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že v záväznej časti reštrukturalizačného plánu sa musia uviesť všetky práva a povinnosti, ktoré podľa plánu vznikajú, zanikajú, alebo sa menia. Žalobca tvrdí, že ak nebol spôsob úhrady kúpnej ceny v podobe započítania vopred zaplatených preddavkov v reštrukturalizačnom pláne úpadcu upravený, nie je možné takúto úhradu kúpnej ceny akceptovať, keďže reštrukturalizačný plán má uvádzať všetky povinnosti z neho vyplývajúce, vrátane tretích osôb. Žalobcom tvrdené nesprávne právne posúdenie povinností vyplývajúcich z reštrukturalizačného plánu úpadcu, zakladá podľa neho dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 421 písm. a/ C. s. p. Tvrdí ďalej, že právna otázka, či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu uzatvoreného v rozpore s reštrukturalizačným plánom, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, ktorá okolnosť podľa žalobcu zakladá dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Vo vzťahu k jednotlivým tvrdeniam uvádzaným v dovolaní žalobca argumentuje nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) č. k. I. ÚS 200/2011-286 zo dňa 07. 12. 2011, z ktorého vyplývajúci právny názor konajúce súdy neakceptovali a rozhodli v rozpore s ním. Žalobca v dovolaní dôvodí aj ďalším rozhodnutím, a to rozsudkom Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 18Co//18/2000. Na základe všetkých tvrdení uvádzaných v dovolaní, žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoKR/10/2019-212 zo dňa 30. 04. 2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný v 1. rade (písomným podaním zo dňa 21. 10. 2020 na č. l. 312 spisu), ktorý navrhol dovolanie zamietnuť ako nedôvodné. Rovnako sa k dovolaniu žalobcu písomne vyjadrili žalovaní v 2. a v 3. rade (podaním zo dňa 26. 10. 2020 na č. l. 321 až 322

spisu), ktorí navrhli dovolanie ako neprípustné odmietnuť, alternatívne ako nedôvodné zamietnuť. Súčasne si uplatnili náhradu trov dovolacieho konania.

23. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 28. 10. 2020 (č. I. 333 spisu) boli vyjadrenia žalovaných v súlade s ust. § 436 ods. 4 C. s. p., zaslané na vedomie žalobcovi, prostredníctvom jeho právneho zástupcu.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť.

25. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

26. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p., možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

27. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

28. V zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p., je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte tohto uznesenia dovolacieho súdu len „právna otázka“).

29. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

30. V danom prípade žalobca v dovolaní poukázal na dovolací dôvod podľa ustanovenia § 432 C. s. p., (argumentujúc prípustnosťou dovolania podľa § 421 C. s. p.) a v ďalšom obsahu dovolania sa zaoberal

nesprávnym právnym posúdením prejednávanej veci prvoinštančným ako aj odvolacím súdom. V predmetnom dovolaní však žalobca dovolacie dôvody spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam §§ 432 až 435 C. s. p., nevymedzil.

31. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p., zakladá jeho prípustnosť a tieto konkretizovať. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva z ustanovenia § 436 ods. 1 C. s. p. (aj v tejto súvislosti vid' sp. zn. 1VCdo/2/2017). Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p., nezodpovedajú.

32. Argumenty žalobcu v dovolaní vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s ust. § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., považovať nemožno. Z tvrdení žalobcu je zrejmé, že namieta nesprávne právne posúdenie záväznej časti reštrukturalizačného plánu úpadcu, resp. povinnosti z plánu vyplývajúce, a to v rozpore s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR.

33. Vo vzťahu k pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ je relevantné rozhodnutie občianskoprávneho kolégia NS SR sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa

24. 01. 2018, ktoré ho ako judikát prijalo pod č. R 71/2018 a ktorého právna veta znie:

„Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanoviská vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV. vydaných ŠEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.“ Zákon prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. v písm. a/ a c/ viaže preto výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho, ktorú však žalobca ako dovolateľ vo svojom dovolaní nijako nekonkretizoval ani nešpecifikoval (neuviedol ani jedno rozhodnutie dovolacieho súdu). Žalobca je pritom v dovolacom konaní zastúpený advokátom, a to v súlade s procesnou podmienkou povinného právneho zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní podľa § 429 C. s. p., zmyslom ktorého inštitútu je zabezpečiť, aby dovolanie malo všetky potrebné náležitosti vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodu, pre ktorý sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda dovolaním, súčasne vytvoriť procesný filter pre zjavne neopodstatnené, resp. neprípustné dovolania, zároveň však aj predísť prípadným prietahom pri odstraňovaní neúplných, resp. vadných podaní. Dovolací súd nemôže namiesto dovolateľa vytvárať vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu. V takom prípade by totiž uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom poriadku, účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbrani a kontradiktórnosti konania, keďže jeho rozhodnutie by bolo založené na iných skutočnostiach, než ako boli tvrdené dovolateľom a ku ktorým mala možnosť vyjadriť sa protistrana vo svojom vyjadrení k dovolaniu. Pod pojem ustálenej súdnej praxe a pod pojem dovolací súd v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., teda nemožno zahrnúť rozhodnutie - nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 200/2011-286 zo dňa 07. 12. 2011, na ktoré dovolateľ poukazuje vo svojom dovolaní a rovnako pod tento pojem nespadá rozsudok Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 18Co/18/2000, nakoľko zákon viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p., v písm. a/ a c/ výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho.

34. Dovolateľ v ďalšej časti dovolania dôvodí jeho prípustnosťou podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Jeho opodstatnenosť založil na tvrdení, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi nevyriešil právnu otázku, či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu

uzatvoreného v rozpore s reštrukturalizačným plánom. Vo vzťahu k uvedenému dovolateľ na strane 11 až 12 dovolania v časti „Zhrnutie“ formuloval otázky týkajúce sa spôsobu úhrady kúpnej ceny, neupravené judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Dovolací súd zdôrazňuje, že okolnosti týkajúce sa úhrady kúpnej ceny - bezhotovostným prevodom na účet úpadcu, započítaním vopred zaplateného preddavku na kúpnu cenu za predmet kúpy, resp. iným spôsobom, sú otázkami skutkovými, relevantnými pri posudzovaní skutkového stavu veci, z ktorého súd (súdy) následne vyvodzovali právne závery o platnosti/neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy podľa § 39 OZ. Navyiac, táto otázka nebola kľúčovou pre rozhodnutie súdov oboch nižších inštancií o zamietnutí žaloby žalobcu, ktorého dôvodom bola primárne procesná neprípustnosť žaloby žalobcu o určenie neplatnosti právneho úkonu. Zhrnúc uvedené, v prípade dovolateľom formulovanej otázky nejde o právnu otázku, akú má na mysli C. s. p., v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/.

35. Dovolací súd pre úplnosť k možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ C. s. p., poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia (sp. zn. 3Cdo/27,28/2019, 6Cdo/13/2017 a 6Cdo/21/2017), v ktorých uviedol, že „...uplatnenie oboch dovolacích dôvodov naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená“. Uvedeného názoru sa pridrižava aj vec prerokováajúci senát najvyššieho súdu.

36. Napokon vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p., žalobca v dovolaní ničím nepreukázal (a odkazom na vzájomne si protirečiacie rozhodnutia najvyššieho súdu nedoložil) svoj názor o nesprávnom právnom posúdení povinností vyplývajúcich z reštrukturalizačného plánu úpadcu konajúcimi súdmi.

37. Dovolací súd záverom k rozhodnutiam konajúcich súdov dodáva, že ich rozsudky spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p., pretože v odôvodneniach svojich rozhodnutí zrozumiteľným spôsobom uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania a správne citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na predjednanú vec a z ktorých vyvodili svoje závery. Vzhľadom na uvedené by nebolo možné hovoriť ani o nepreskúmateľnosti rozhodnutí konajúcich súdov, ktorá námietka by eventuálne mohla vyplývať z častí dovolania žalobcu, v ktorých súdom vytýka, že sa nevysporiadali, resp. nezdôvodnili okolnosti (otázky) opísané v bode 1. a nasl. Na stranách 12 až 15 dovolania žalobcu (prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p., ktorý dovolací dôvod však žalobca neuplatnil).

38. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 C. s. p., uplatnený dovolateľom vo vzťahu k námietke o nesprávnom právnom posúdení veci, nie je vymedzený spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., odmietol.

39. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaných v 1. až 3. rade rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.